

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS TEISĖS DEPARTAMENTAS

Biudžetinė įstaiga Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (0 5) 209 6169 El. p. td@lrs.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre Kodas 188605295

Ateities komiteto biuro vedėjai
Kosmai Gulbinskienei

2025-05-19
Į 2025-05-13 gautą paklausimą

DĖL SEIMO NARIŲ SKYRIMO VALSTYBĖS PAŽANGOS TARYBOS NARIAIS

Atsakydami į Jūsų prašymą pateikti nuomonę dėl Vyriausybės kanceliarijos Seimo kanceliarijai derinti pateikto Vyriausybės nutarimo „Dėl Valstybės pažangos tarybos sudarymo“ projekto, atkreipiame dėmesį į tai, kad nors Vyriausybės kanceliarijos teikime pažymėta, jog šio projekto rengimą paskatino, be kita ko, įsigaliojęs Vyriausybės įstatymo 27 straipsnio 5 dalies pakeitimas, pagal kurį Seimo nariai negali būti Vyriausybės komisijos nariais, projektu siūlomoje Vyriausybės nutarimu sudaromos Valstybės pažangos tarybos sudėtyje numatyti ir Seimo nariai.

Pažymime, kad Lietuvos konstitucinė sistema grindžiama, be kita ko, valdžių padalijimo ir Vyriausybės atsakomybės Seimui principais, o Seimo nario, kaip Tautos atstovo, konstitucinio statuso esminis elementas yra laisvas mandatas, kurio esmė – Tautos atstovo laisvė įgyvendinti jam suteiktas teises ir pareigas nevaržant šios laisvės rinkėjų priesakais, jį iškėlusių partijų ar organizacijų politiniais reikalavimais. Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad pagal Konstituciją Seimo narys yra ne politinių partijų ar politinių organizacijų, visuomeninių organizacijų, kitų organizacijų, interesų grupių, teritorinių bendruomenių, savo apygardos rinkėjų atstovas Seime – jis atstovauja visai Tautai (2004 m. liepos 1 d. nutarimas, 2017 m. gruodžio 22 d. išvada, 2019 m. gegužės 16 d. nutarimas). Mūsų nuomone, konstituciniai valdžių padalijimo, Vyriausybės atsakomybės Seimui ir Seimo nario laisvo mandato principai nesuponuoja galimybės Seimo nariams būti Vyriausybės sudaromų komisijų ar kitokių grupių nariais, juolab atstovauti jose Seimo frakcijoms, kaip numatyta pateiktame derinti Vyriausybės nutarimo projekte.

Be to, pagal Konstituciją Seimo nario pareigos yra nesuderinamos su kitomis pareigomis ir darbu (išskyrus pačioje Konstitucijoje nustatytas išimtis). Konstitucinio Teismo formuojamoje oficialiojoje konstitucinėje doktrinoje konstitucinis Seimo nario pareigų nesuderinamumo su kitomis pareigomis ir darbu principas aiškinamas formuluojant bendrą taisyklę, kad Seimo nario pareigos yra nesuderinamos su jokia kita veikla (pareigų užėmimu, darbo atlikimu, tarnybos ėjimu, kitų funkcijų vykdymu, kitų užduočių atlikimu, vadinamųjų garbės pareigų užėmimu ir pan., įskaitant dalyvavimą kolegialiuose valdymo, kontrolės ir kituose organuose), ir nurodant pačioje

Konstitucijoje eksplicitiškai ir implicitiškai nustatytas išimtis, t. y. tam tikras su konstituciniu Seimo nario statusu suderinamas pareigas. Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje nurodytas baigtinis šių išimčių sąrašas: 1) Seimo nario pareigos Seime, taip pat tokios pareigos tarpparlamentinėse ir kitose tarptautinėse institucijose, kurias įmanoma užimti tik būnant Seimo nariu; 2) Ministro Pirmininko, ministro pareigos; 3) pareigos susivienijimuose (asociacijose), tarp jų politinėse partijose, susijusios su naryste atitinkamame susivienijime (asociacijoje).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal oficialiąją konstitucinę doktriną su Seimo nario statusu nesuderinama veikla apima bet kokią su pareigų užėmimu, darbo atlikimu, tarnybos ėjimu, kitų funkcijų vykdymu, kitų užduočių atlikimu, vadinamųjų garbės pareigų užėmimu ir pan. susijusią veiklą, neatsižvelgiant į tai, ar ta veikla yra nuolatinė, ar laikina, ar vienkartinio pobūdžio (epizodinė), į tai, ar už tą veiklą yra atlyginama kokiomis nors išmokomis arba kaip nors kitaip, ar nėra atlyginama, į tai, ar ta veikla teisės aktuose yra įvardijama kaip pareigos, darbas ar kaip nors kitaip, į tai, ar ta veikla yra vadovaujanti, ar ne, į tai, ar asmuo tai veiklai yra renkamas, ar skiriamas, į tai, ar ta veikla yra įforminama kokia nors teisine sutartimi arba kitu teisės aktu, ar yra atliekama be teisinės sutarties arba kito teisės akto (kaip minėta, išskyrus pačioje Konstitucijoje nustatytas išimtis).

Apibendrinami tai, kas išdėstyta, teikiame nuomonę, kad Seimo narių skyrimas Vyriausybės sudaromos Valstybės pažangos tarybos nariais, kaip siūloma Seimo kanceliarijai derinti pateiktu Vyriausybės nutarimo projektu, neatitiktų konstitucinių valdžių padalijimo, Vyriausybės atsakomybės Seimui principų ir Seimo nario konstitucinio statuso, taip pat Vyriausybės įstatymo 27 straipsnio 5 dalies (2023 m. gegužės 25 d. redakcija) nuostatų.

Departamento direktorius

Dainius Zebleckis

V. Staugaitytė, tel. (0 5) 209 6898, el. p. viktorija.staugaityte@lrs.lt

R. Šidlauskaitė, tel. (0 5) 209 6840, el. p. rasa.sidlauskaite@lrs.lt